

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1997

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 1997

N:o 457—466

SISÄLLYS

N:o		Sivu
457	Laki opintotukilain muuttamisesta.....	1421
458	Laki markkinatuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta.....	1423
459	Laki työsopimuslain 28 §:n muuttamisesta.....	1425
460	Laki vuosilomalain muuttamisesta.....	1426
461	Laki työturvallisuuslain 22 §:n muuttamisesta.....	1428
462	Laki tapaturmavakuutuslain 16 a §:n muuttamisesta.....	1429
463	Laki maa-aineslain muuttamisesta.....	1430
464	Laki rakennuslain muuttamisesta.....	1434
465	Asetus maa-ainesasetuksen muuttamisesta.....	1435
466	Asetus rakennusasetuksen 146 c §:n muuttamisesta.....	1436

N:o 457

Laki

opintotukilain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 6 §:n 4 kohta ja
7 §:n 1 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 25 a § seuraavasti:

6 §

Opintotuen saamisen rajoitukset

Opintotukea ei myönnetä sille, joka:

4) saa maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) tai maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) mukaista sukupolvenvaihdoseläkettä, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/1992) mukaista luopumiskorvausta taikka maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea;

7 §

Opintotukeen oikeuttava aika

Opintotukea myönnetään päätoimisten opintojen ajaksi. Tukea ei kuitenkaan myönnetä yhtäjaksoista kahden kuukauden jaksoa lyhyemmäksi ajaksi. Yhtäjaksoisesti vähintään kahdeksan viikkoa kestävät opinnot oikeuttavat kahden kuukauden opintotukeen.

25 a §

Opintotuen tarkistaminen ilman hakemusta

Opintoraha ja asumislisä tarkistetaan tai

HE 35/1997
SiVM 7/1997
EV 49/1997

lakkautetaan ilman hakemusta kalenterivuositain vuoden alussa verotuksen valmistumisen jälkeen vanhempien verotustietojen perusteella. Tarkistusta ei kuitenkaan tehdä, jos opintoraha tai asumislisä on edeltävän syyslukukauden aikana tarkistettu vanhempien taloudellisessa tilanteessa tapahtuneen olennaisen muutoksen johdosta.

Asumislisää voidaan tarkistaa vuokran muutoksen perusteella ilman hakemusta 41 §:n 2 momentin 7 kohdassa mainittujen tietojen perusteella kyseessä olevassa lainkohdassa tarkoitetuissa opiskelija-asuntoloissa asuvien asumislisän saajien osalta.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Opintotuki voidaan lakkauttaa opiskelijaa kuulematta, kun oppilaitos ilmoittaa opiskelijan valmistumisesta tai opiskelun keskeyttämisestä. Opiskelun keskeyttämisen perusteella opintotuki voidaan lakkauttaa opiskelijaa kuulematta vain, jos oppilaitoksen antama tieto perustuu opiskelijan omaan ilmoitukseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1997.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Ministeri *Claes Andersson*

N:o 458

Laki**markkinatuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan markkinatuomioistuimesta 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun lain (41/1978) 7 b §, sellaisena kuin se on laissa 1615/1993, ja
muutetaan 6 e §, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 7 a §:n 1 momentti, 8 ja 11 §, 13 §:n 3 momentti ja 16 §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 6 e § laissa 766/1994, 7 §:n 1 ja 3 momentti laissa 38/1995, 7 a §:n 1 momentti laissa 1062/1978, 8 § osaksi mainitussa laissa 38/1995 ja 16 §:n 2 momentti laissa 1073/1979, seuraavasti:

6 e §

Toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain nojalla käsiteltävä asia tulee markkinatuomioistuimessa vireille sen hakemuksella, jolle on annettu mainitun lain 21 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettu kiellopäättös tai väliaikaista kielloa koskeva määräys tai asetettu mainituissa lainkohdissa tarkoitettu uhkasakko tai teettämisuhka. Kysymys edellä mainitun lain 7 §:n 1 ja 2 momentin tai 8 ja 9 §:n säännösten perusteella annetun kiellon tai väliaikaisen kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsemisesta tai teettämisuhan täytäntöönpanosta tulee vireille sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tai kunnan hakemuksella.

7 §

Hakemusasiakirjassa on ilmoitettava:

1) sen elinkeinonharjoittajan tai muun henkilön nimi, kotipaikka ja postiosoite, johon vaatimus kohdistuu, tai, milloin kysymys on 6 §:n 2 momentissa tarkoitettusta elinkeinonharjoittajan hakemuksesta, lääninhallituksen päätös, taikka, milloin kysymys on 6 c §:ssä

tarkoitettusta luottolaitoksen tekemästä hakemuksesta, rahoitustarkastuksen päätös, sekä, milloin kysymys on 6 e tai 6 f §:ssä tarkoitettusta elinkeinonharjoittajan, valmistajan, mainonta- tai myynninedistämistoimen tilaajan tai sen toimeenpanijan taikka näiden palveluksessa olevan hakemuksesta, sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tai lääninhallituksen päätös tai väliaikaista kielloa koskeva määräys;

- 2) vaatimus ja sen perusteet; sekä
- 3) tosiseikat, joihin hakija nojautuu.

Edellä 6 §:n 2 momentissa taikka 6 c, 6 e tai 6 f §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tulee liittää 1 momentin 1 kohdassa mainittu päätös tai määräys alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus päätöksen tiedoksisaantipäivästä.

7 a §

Markkinatuomioistuimen on heti annettava 6 a §:ssä tarkoitettu hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle.

8 §

Hakemus on annettava tiedoksi sille elinkeinonharjoittajalle tai muulle henkilölle, johon vaatimus on kohdistettu, tai jos hakemuksessa on kysymys tässä laissa sanotusta viranomaisen päätöksestä tai määräyksestä, sille viranomaiselle, jonka päätöstä tai määräystä hakemus koskee. Tiedoksiantoon on liitettävä kehoitus vastata hakemukseen määräajassa. Vastauksen tulee sisältää lausunto hakijan vaatimuksesta ja sen perusteista ja siinä on mainittava ne tosiseikat, joihin vastaus perustuu, sekä lisäksi ilmoitettava ne tiedossa olevat todisteet, joihin vastauksen antaja vetoaa.

Tiedoksiannon toimittamistavasta on voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 ja 4 §:ssä säädetään.

11 §

Markkinatuomioistuimen istuntoon on kutsuttava hakija ja vastaaja sekä muut asianosaisasemassa olevat henkilöt ja valvontaviranomaiset. Jos kysymys on 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajan hakemuksesta, asiaan osallinen valvontaviranomainen on kuluttaja-asiamies.

Jos hakija jää pois istunnosta, asia jää sillensä. Jos vastapuoli jää pois, asia voidaan poissaolosta huolimatta ratkaista.

Asia voidaan jättää sillensä puheenjohtajan päätöksellä, jos asianosaiset ovat ilmoittaneet sopineensa asian kokonaisuudessaan tai jos asianosaiset ovat muutoin ilmoittaneet, että heillä ei enää ole toisiinsa kohdistuvia, markkinatuomioistuimen toimivaltaan kuuluvia vaatimuksia.

Kutsun tiedoksiannosta on voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 ja 4 §:ssä säädetään.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

13 §

Jollei päätöstä julisteta, sen tiedoksiannossa on käytettävä haastetiedoksiantoa tai saantitodistusmenettelyä. Jollei tiedoksiantoa yrityksistä huolimatta ole voitu toimittaa ja toimittamatta jääminen on aiheutunut jostain oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 7—9 §:ssä tarkoitettua syystä, voidaan tiedoksianto toimittaa noudattaen soveltuvin osin, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvussa tältä osin säädetään.

16 §

Elinkeinoharjoittaja tai muu, jonka maksettavaksi on markkinatuomioistuimen päätöksellä tuomittu kiellon tai oikaisu-toimenpiteen tehosteeksi asetettu uhkasakko tai jolle asetettu uhka tekemättä jätetyn toimenpiteen teettämisestä laiminlyöjän kustannuksella on määrätty täytäntöön pantavaksi, saa kuitenkin hakea korkeimmalta oikeudelta muutosta tähän päätökseen uhkasakon määrän tai edellä sanotun teettämisuhan täytäntöönpanoa koskevan määräyksen osalta. Muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 30 luvussa säädetään muutoksenhausta hovioikeuden ensimmäisenä oikeusasteena käsittelemässä asiassa antamaan ratkaisuun. Markkinatuomioistuimen päätös pannaan täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1997.

Ministeri *Olli-Pekka Heinonen*

N:o 459

Laki

työsopimuslain 28 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1970 annetun työsopimuslain (320/1970) 28 §:n 1 momentti seuraavasti:

28 §

Sairausajan palkka

Jos työntekijä työsuhteen jatkuttua kuukauden on estynyt tekemästä työtään sairauden tai tapaturman vuoksi, jota hän ei ole aiheuttanut tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella, hänellä on työsuhteen jatkuessa oikeus saada palkkansa sanotun esteen kestämisajana enintään sen alkamispäivää seuranneen seitsemännen arkipäivän loppuun saakka. Milloin työsuhde edellä tarkoitetun

esteen alkaessa on kestänyt kuukautta lyhyemmän ajan, työntekijällä on vastaavasti oikeus saada esteen aikana 50 prosenttia palkastaan. Jos työntekijälle sairausvakuutuslain (364/1963) mukaan kuuluva oikeus päivärahaan alkaa aikaisemmin, lyhenee vastaavasti aika, jolta palkkaa on maksettava.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1997. Tätä lakia sovelletaan työsopimuksiin, jotka on tehty lain voimaantulon jälkeen.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Työministeri *Liisa Jaakonsaari*

N:o 460

Laki**vuosilomalain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä maaliskuuta 1973 annetun vuosilomalain (272/1973) 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 4 momentti ja 10 a §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 9 §:n 1 momentti ja 10 §:n 4 momentti laissa 227/1986 sekä 10 a §:n 1 momentti laissa 320/1996, seuraavasti:

9 §

Lomakorvaus työsuhteen jatkuessa

Työntekijälle, joka sopimuksen mukaisesti on lomanmääräytymisvuoden aikana työssä niin harvoina päivinä, tai niin lyhyen ajan, että hänelle tästä syystä ei kerry ainoatakaan 3 §:n mukaista täyttä lomanmääräytymiskaukua tai vain osa kalenterikuukausista on täysiä lomanmääräytymiskauksia, suoritetaan, mikäli hän lomanmääräytymisvuoden aikana on ollut työssä yhteensä vähintään kuusi tuntia, lomapalkan asemasta lomakorvauksena kahdeksan ja puoli prosenttia edellisen lomanmääräytymisvuoden aikana maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta lukuun ottamatta hätätyöstä ja lain tai sopimuksen mukaisesta ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta. Sellaiselle työntekijälle, jonka työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään yhden vuoden, suoritetaan lomakorvausta yksitoista prosenttia tämän pykälän mukaan määräytyvästä palkasta.

10 §

Lomakorvaus työsuhteen päättyessä

— — — — —
 Työntekijälle, jota tarkoitetaan 9 §:ssä, suoritetaan työsuhteen päättyessä, jos hän sen aikana on ollut työssä vähintään kuusi tuntia, lomakorvauksena kahdeksan ja puoli prosenttia hänelle 9 §:n mukaan määräytyvästä palkasta siltä ajalta, jolta hän siihen mennessä ei ole saanut lomakorvausta. Sellaiselle 9 §:ssä tarkoitettulle työntekijälle, jonka työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään yhden vuoden, suoritetaan lomakorvausta yksitoista prosenttia hänelle 9 §:n mukaan määräytyvästä palkasta siltä ajalta, jolta hän siihen mennessä ei ole saanut korvausta.

10 a §

Lomakorvaus usean työsuhteen perusteella

— — — — —
 Jos työntekijä on ollut saman työnantajan

palveluksessa useammassa kuin yhdessä työsuhteessa yhteensä vähintään kuusi tuntia saman kalenterikuukauden aikana eikä hänellä muutoin ole oikeutta vuosilomaan tai lomakorvaukseen, hänelle maksetaan lomakorvauksena kahdeksan ja puoli prosent-

tia kalenterikuukauden aikana ansaitusta palkasta.

— — — — — — — — — — — — — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1998.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Työministeri *Liisa Jaakonsaari*

N:o 461

Laki

työturvallisuuslain 22 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1958 annetun työturvallisuuslain (299/1958) 22 §:n edellä
oleva väliotsikko sekä
lisätään 22 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

*Määräaikainen työskentely
terveellisemmissä olosuhteissa ja työajan
lyhentäminen sekä työn tauotus*

22 §

Erityisesti silloin, kun työ on yhtäjaksoisesti kuormittavaa tai yhtäjaksoista paikallaoloa vaativaa, on työn lomaan järjestettävä

tarvittaessa mahdollisuus sellaisiin taukoihin, jotka sallivat lyhytaikaisen poistumisen työpisteestä, mikäli näitä taukoja ei ole muutoin järjestetty lakisääteisten tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvien velvoitteiden nojalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1997.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Työministeri *Liisa Jaakonsaari*

N:o 462

Laki

tapaturmavakuutuslain 16 a §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/1948) 16 a §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1642/1992, seuraavasti:

16 a §

Jos työntekijälle on suoritettu tapaturman johdosta sairausajan palkkana työsopimuslain 28 §:n 1 momentin nojalla vain osa palkasta taikka sairausajan palkkaa on lomautuksen tai muun vastaavan syyn takia suoritettu lyhennetyltä työajalta, määrätään päivä-

raha koko 1 momentissa tarkoitettuun ajanjaksoon sisältyvän työkyvyttömyyden ajalta siten kuin 2 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1997.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Työministeri *Liisa Jaakonsaari*

N:o 463

Laki**maa-aineslain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 24 päivänä heinäkuuta 1981 annetun maa-aineslain (555/1981) 24 a § ja 26 §:n 3 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 24 a § 24 päivänä tammikuuta 1995 annetussa laissa (72/1995) ja 26 §:n 3 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (521/1985),
muutetaan 3 §, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 2 momentti, 7 §, 10 §:n 2 momentti, 12, 13, 13 a, 14 ja 15 §, 18 §:n 1 momentti, 19 §:n 1 ja 3 momentti, 20 ja 21 § ja 23 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 7, 13 ja 21 § osittain muutettuna 9 päivänä joulukuuta 1983 annetulla lailla (928/1983), 13 a § viimeksi mainitussa laissa ja 20 § muutettuna viimeksi mainitulla lailla ja 10 päivänä maaliskuuta 1989 annetulla lailla (246/1989), sekä
lisätään lakiin uusi 1 a §, 4 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 4 a §, 10 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 16 a ja 23 a §, seuraavasti:

1 a §

Lain tavoite

Tämän lain tavoitteena on ainesten otto ympäristön kestävästä kehitystä tukevalla tavalla.

3 §

Ainesten ottamisen rajoitukset

Tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnas-

ta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

4 §

Luvanvaraisuus

Lupa ei ole tarpeen, jos aineksia otetaan omaa tavanomaista kotitarvekäyttöä varten asumiseen tai maa- ja metsätalouteen. Käytön tulee liittyä rakentamiseen tai kulkuyhteyksien kunnossapitoon.

Ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä tällöinkin siten kuin 3 §:n 2 momentissa säädetään. Ottamisessa on lisäksi noudatettava 3 §:n 1 momentin vaatimuksia, mikäli kysymyksessä on ottaminen kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetulla yhteisalueella.

4 a §

Ottamisen ohjaus ja valvonta

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluu ympäristöministeriölle.

Alueellinen ympäristökeskus ohjaa ja valvoo tämän lain mukaista toimintaa alueellaan.

Kunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa maa-ainesten ottamista kunnassa. Kunnan valvontaviranomaisesta säädetään 14 §:ssä.

5 §

Ottamissuunnitelma

Suunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa selvittävät vallitsevat luonnonolosuhteet, ainesten määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin.

7 §

Lupaviranomainen ja lausunnot

Luvan ainesten ottamiseen myöntää kunnan määräämä viranomainen, jäljempänä lupaviranomainen. Toimivallan siirtämisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä kuntalaissa (365/1995) säädetään.

Ennen luvan myöntämistä lupaviranomaisen on pyydettävä alueellisen ympäristökeskuksen lausunto, milloin:

- 1) alueella on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta;
- 2) alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta; tai
- 3) ainesten ottaminen vaikuttaa välittömästi toisen kunnan alueeseen.

Muista lausunnoista säädetään asetuksella.

10 §

Luvan voimassaolo

Eriyisistä syistä lupa voidaan myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, jos se hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Eriyisistä syistä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu vuoden 1996 jälkeen vahvistetussa seutu- tai yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle.

Jos lupa on myönnetty kymmentä vuotta

lyhyemmäksi ajaksi ja lupa-ajan päättyessä osa myönnetyn luvan maa-aineksista on vielä ottamatta, voidaan lupa-aikaa jatkaa niin, että kokonaisajaksi tulee enintään kymmenen vuotta. Määräaikaa jatkettaessa voidaan lupamääräyksiä muuttaa tai antaa uusia lupamääräyksiä. Lupaa ei kuitenkaan saa jatkaa, jos alueelle on tullut voimaan rakennuslain 124 a §:ssä tarkoitettu toimenpidekielto. Lupa-aikaa voidaan jatkaa ilman 7 §:ssä sekä maa-ainesasetuksessa säädettyjä lausuntoja.

12 §

Vakuuden antaminen

Lupaviranomainen voi määrätä, että ennen ainesten ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta.

Lupaviranomainen voi tarvittaessa hyväksyä muutoksen annettuun vakuuteen. Lupaviranomainen voi myös erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi.

13 §

Kuuleminen

Maa-aineslupaa koskevan hakemuksen johdosta on kuulutettava kunnan ilmoitustaululla sekä varattava ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen ja muiden alueiden omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. Jos hakemuksessa tarkoitettulla hankkeella voi olla huomattavaa vaikutusta laajalla alueella tai lukuisten henkilöiden oloihin, hakemuksesta on lisäksi ilmoitettava ainakin yhdessä hankkeen vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä. Kuulemisessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä rakennuslain 132 a §:ssä ja rakennusasetuksen 5 a §:ssä säädetään. Kuulemisesta ja ilmoituksista aiheutuneet kulut kuuluvat luvan hakijan maksettaviksi.

13 a §

Luvan velvoitteista vapauttaminen

Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle.

Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Lupaviranomainen voi määrätä, että luvan uusi haltija asettaa ennen ainesten ottamista 12 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Tällaiseen päätökseen ei sovelleta, mitä 13 §:ssä säädetään kuulemisesta ja 7 §:ssä sekä maa-ainesasetuksessa säädetään lausuntojen hankkimisesta.

14 §

Valvontaviranomainen ja teettämishukka

Tämän lain noudattamista valvoo kunnan määräämä viranomainen, jäljempänä valvontaviranomainen. Toimivallan siirtämisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä kunta-laissa säädetään.

Jos ainesten ottamiseen ryhdytään vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä taikka muutoin laiminlyödään niiden mukaisten velvollisuuksien täyttäminen, valvontaviranomaisen on velvoitettava asianomainen noudattamaan säännöksiä, poistamaan tai muuttamaan tehdyn työn vaikutukset taikka palauttamaan vallinnut olotila ja täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella. Jos virhe on vähäinen, voidaan toimenpiteisiin olla ryhtymättä.

Teettämistoimenpiteet voidaan suorittaa, vaikka ottamisalue ei olisi rikkojan tai laiminlyöjän omistuksessa tai hallinnassa.

Tässä pykälässä tarkoitetun asian käsitelystä noudatetaan muutoin uhkasakkolakia (1113/1990).

15 §

Ottamisen keskeyttäminen

Jos ainesten ottamiseen ryhdytään vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä taikka laiminlyödään niiden noudattaminen, valvontaviranomainen tai sen määräämä viranhaltija voi keskeyttää ottamisen sopivaksi katsottavalla tavalla.

Alueellinen ympäristökeskus voi 1 momentissa mainituin edellytyksin myös keskeyttää ottamisen silloin, kun ottaminen kohdistuu alueelle, jolla on luonnonsuojelun kannalta valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä tai alueelle, jolla on

merkitystä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen suojelun kannalta.

Poliisiviranomainen on velvollinen antamaan tässä pykälässä mainituissa tapauksissa virka-apua.

16 a §

Luvan haltijan konkurssi

Jos luvan haltija on asetettu konkurssiin eikä lupaa kuuden kuukauden kuluessa konkurssin alkamisesta ole 13 a §:n mukaisesti siirretty toiselle tai konkurssipesä ole ilmoittanut jatkavansa luvan tarkoittamaa toimintaa, lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen raukeaa ja lupaan liittyvät velvoitteet on täytettävä jo otetun maa-ainemäärän osalta.

Mikäli konkurssipesä jatkaa ottamistoimintaa, jatkamisesta tehdään ilmoitus lupaviranomaiselle noudattaen soveltuvin osin mitä 13 a §:ssä säädetään.

18 §

Ilmoitus syytteen nostamiseksi

Valvontaviranomaisen on 17 §:ssä tarkoitetun teon tai laiminlyönnin todettuaan ilmoitettava asiasta syyttäviranomaiselle syytteen nostamista varten.

19 §

Päätöksen julkipano

Lupaviranomaisen päätös tässä laissa tarkoitetussa lupa-asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

Ainesten ottamista koskevasta luvasta on viivytyksettä ilmoitettava alueelliselle ympäristökeskukselle.

20 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annetusta lupaviranomaisen päätöksestä, joka koskee ottamislupaa, haetaan muutosta valittamalla lääninoikeuteen. Valitusoikeus on myös alueel-

lisellä ympäristökeskuksella. Muutoin muutoksenhaussa noudatetaan, mitä kuntalaissa säädetään.

Muista tämän lain nojalla tehdyistä päätöksistä haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valitusviranomaisen voi tehdä lupapäätökseen vähäisiä muutoksia asiaa palauttamatta.

21 §

Lainvoimaa vailla olevan päätöksen noudattaminen

Ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Lupaviranomainen voi kuitenkin ainesten ottamista koskevassa päätöksessä tai luvan saajan pyynnöstä myöhemminkin antaa luvan ainesten ottamiseen ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman, jos luvan saaja asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Valitusviranomaisen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Valvontaviranomaisen 14 §:n nojalla tekemässä päätöksessä voidaan määrätä, että sitä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman. Valitusviranomaisen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

23 §

Valvontamaksu ja valtion avustus

Lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

tarkastamisesta sekä ottamistoiminnan valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä rakennuslain 136 §:ssä säädetään rakennustyön valvonnasta kunnalle suoritettavasta maksusta.

23 a §

Ilmoittamisvelvollisuus

Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu.

Lupaviranomaisen on vuosittain ilmoitettava alueelliselle ympäristökeskukselle 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten perusteella otetun aineksen määrä ja laatu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1997.

Ennen tämän lain voimaantuloa aloitetussa kotitarveottamisessa on noudatettava 4 §:n 3 momentin säännöksiä vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

Alueellisessa ympäristökeskuksessa tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin maa-aineslupaa koskeviin alistuksiin ja valituksiin sovelletaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä.

Edellä 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuna erityisenä syynä voidaan pitää myös ennen tämän lain voimaantuloa vahvistetussa seutu- tai yleiskaavassa olevaa ottamisalueen varusta, mikäli seutu- tai yleiskaavaa laadittaessa on tehty riittävät maa-aineksia, maise- maa sekä pohjavesioloja koskevat selvitykset.

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ympäristöministeri *Pekka Haavisto*

L a k i

rakennuslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä elokuuta 1958 annetun rakennuslain (370/1958) 124 a §:n 1 ja 5 momentti sekä 138 a §:n 2 ja 5 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 124 a §:n 1 momentti 24 päivänä heinäkuuta 1981 annetussa laissa (556/1981), 124 a §:n 5 momentti 9 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa (557/1989) sekä 138 a §:n 2 ja 5 momentti 20 päivänä joulukuuta 1996 annetussa laissa (1097/1996) seuraavasti:

124 a §

Asema-, rakennus- tai rantakaava-alueella ei saa suorittaa kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ilman kunnanhallituksen lupaa (*toimenpidekielto*). Sama toimenpidekielto on voimassa, jos yleiskaavassa erityisellä määräyksellä niin määrätään. Lupa ei ole tarpeen, jos maa-aineksia otetaan tavanomaista kotitarvekäyttöä varten tai jos muu toimenpide on vähäinen. Lupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Myönnettäessä lupaa kaivamis- ja louhimistyöhön on soveltuvin osin lisäksi noudatettava, mitä maa-aineslain (555/1981) 3 §:n 2 momentissa, 5 ja 6 §:ssä, 7 §:n 2 momentissa, 10—13, 13 a, 16 ja 16 a §:ssä, 19 §:n 3 momentissa ja 21 §:ssä sekä maa-ainesasetuksen (91/1982) 5 §:ssä säädetään. Luvanhaltijan ilmoitusvelvollisuudesta on voimassa, mitä maa-aineslain 23 a §:ssä säädetään.

138 a §

Kunnanvaltuuston päätökseen rakennusjärjestyksen hyväksymistä ja kunnan viranomaisen päätökseen 124 a §:n mukaista toimenpidelupaa koskevassa asiassa haetaan muutosta valittamalla lääninoikeuteen. Valitusoikeus on myös alueellisella ympäristökeskuksella. Muutoin muutoksenhaussa noudatetaan, mitä kuntalaissa (365/1995) säädetään.

Kunnan viranomaisen päätökseen katu- tai rakennuskaavatiepiirustuksen hyväksymistä koskevassa asiassa haetaan muutosta valittamalla alueelliseen ympäristökeskukseen. Alueellisen ympäristökeskuksen päätökseen haetaan muutosta siten kuin 139 §:n 1 momentissa säädetään. Muutoin muutoksenhaussa noudatetaan, mitä kuntalaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1997.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ympäristöministeri *Pekka Haavisto*

N:o 465

Asetus

maa-ainesasetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Ympäristöministerin esittelystä
kumotaan 5 päivänä helmikuuta 1982 annetun maa-ainesasetuksen (91/1982) 9 §,
muutetaan 5 ja 7 §, sellaisena kuin niistä on 5 § osaksi asetuksessa 1029/1983, sekä
lisätään 10 §:ään uusi 2 momentti ja asetukseen siitä asetuksella 272/1993 kumotun
 10 a §:n tilalle uusi 10 a § seuraavasti:

5 §

Jos ainesten ottamiseen tarvitaan vesioikeuden lupa tai vesiasiaa koskeva hakemus on vesioikeudessa vireillä, maa-aineslain mukaisen hakemuksen käsittely voidaan lykätä, kunnes vesiasia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Jos alueella, jota lupahakemus koskee, on huomattavaa merkitystä seutukaavoituksen kannalta, on asiasta pyydettävä seutukaavoitusta hoitavan kuntayhtymän lausunto ja tarvittaessa lausunto myös muilta viranomaisilta.

7 §

Ottamissuunnitelmaan on tehtävä merkintä luvan myöntämisestä.

10 §

Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella toimitettava loppukatselmus valvontaviranomaisen määräämällä tavalla, jollei luvassa ole toisin määrätty. Maa-ainesluvan haltijan on pyydettävä tässä pykälässä tarkoitettua loppukatselmusta.

10 a §

Maa-ainesluvan haltijan tulee tehdä maa-aineslain 23 a §:ssä tarkoitettu ilmoitus vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä. Lupaviranomaisen on toimitettava alueelliselle ympäristökeskukselle ilmoitus vuosittain huhtikuun 30 päivään mennessä.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1997.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ympäristöministeri *Pekka Haavisto*

N:o 466

Asetus**rakennusasetuksen 146 c §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Ympäristöministerin esittelystä
muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 1959 annetun rakennusasetuksen (266/1959) 146 c §, sellaisena kuin se on asetuksessa 92/1982, seuraavasti:

146 c §

Maa-ainesten ottamista tarkoittavaa kaivamista tai louhimista koskevaa hakemusta tehtäessä ja käsiteltäessä sekä ottamistoinnassa on soveltuvin osin noudatettava, mitä maa-ainesasetuksen (91/1982) 2—8, 10 ja 10 a §:ssä säädetään. Vahvistetun yleiskaavan alueella sekä asema-, rakennus- ja ranta-

kaava-alueella on maa-aineslain (555/1981) 7 §:n 2 momentissa ja maa-ainesasetuksen 4 ja 5 §:ssä tarkoitetut lausunnot kuitenkin hankittava vain tarvittaessa.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1997.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ympäristöministeri *Pekka Haavisto*